

Arbejdsløshed - november 2009

Kæmpe forskelle i a-kasser ramt af den stigende ledighed

Arbejdsløsheden er steget meget bredt i det danske samfund. Nogle grupper og områder er imidlertid hårdere ramt end andre. Der er især store stigninger i a-kasserne tilknyttet byggeriet og industrien, mens a-kasserne tilknyttet den offentlige sektor kun har oplevet mindre stigninger. Samtidig er det fortsat mændene, der fylder op i arbejdsløshedskørerne.

af chefanalytiker **Frederik I. Pedersen**

8. januar 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Arbejdsløsheden er fra bunden af 2008 til november 2009 steget med knap 77.000 fuldtidspersoner. De økonomiske vækstudsigter gør, at vi desværre kan se frem til yderligere stigninger en rum tid endnu.
- Arbejdsløsheden er steget i alle a-kasser, men stigningen har været meget ulige fordelt. Vi har set store stigninger i a-kasserne tilknyttet byggeriet og industrien, mens a-kasserne tilknyttet den offentlige sektor kun har oplevet mindre stigninger. Dog ses en lille tendens til afbøjning i ledigheden for de værst ramte a-kasser.
- Især mændene er hårdt ramt. De forklarer 70 pct. af den samlede stigning i arbejdsløsheden siden bunden. Mændenes arbejdsløshed har i godt et år - noget usædvanligt - ligget tydeligt højere end kvindernes.
- Alle aldersgrupper er ramt af stigende arbejdsløshed. Den største stigning findes blandt de 25-29-årige. Mindst er arbejdsløsheden steget blandt de 60-64-årige. Der er en lille tendens til afbøjning i de unges ledighed de seneste måneder. Det skyldes dog formentlig særlige forhold.
- Alle landsdele har oplevet stigende arbejdsløshed under krisen. Jylland har været hårdest ramt, mens hovedstadsområdet har været mindst ramt. Lavest er arbejdsløsheden nu i Nordsjælland, Østsjælland og Københavns Omegn. Højest er arbejdsløsheden på Bornholm, København by og Nordjylland.

Kontakt

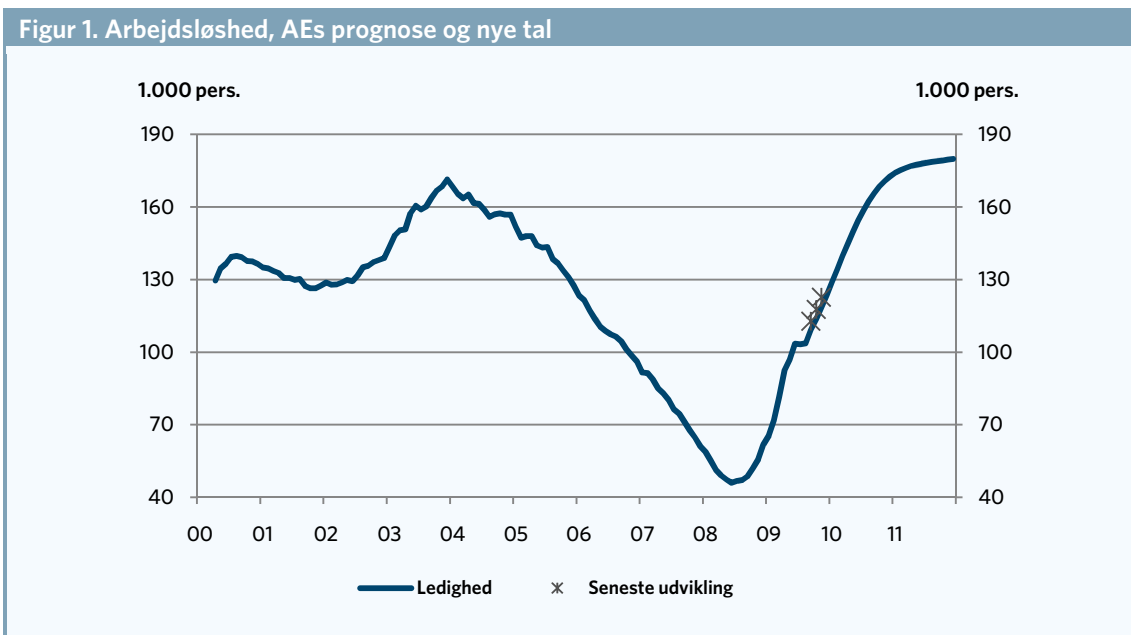
Chefanalytiker
Frederik I. Pedersen
Tlf. 33 55 77 12
Mobil 28 42 42 72
fip@ae.dk

Presseansvarlig
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Arbejdsløsheden steget kraftigt de sidste måneder af 2009

Arbejdsløsheden bundede i juni 2008 med knap 46.000 arbejdsløse. Frem til og med november 2009 er arbejdsløsheden steget med knap 77.000 fuldtidspersoner, sæsonkorrigeret. Samlet var der i november måned 2009 122.700 fuldtidsledige svarende til 4,4 pct. af arbejdsstyrken. Derudover var der 22.200 fuldtidsaktiverede dagpengemodtagere i november 2009.

Figur 1 viser udviklingen i arbejdsløsheden sammenholdt med AEs seneste prognose fra oktober 2009. Som det fremgår, er ledigheden de seneste måneder samlet steget lidt mere end forventet i AEs prognose.

Kilde: AEs prognose og Danmarks Statistik.

Som det ligeledes fremgår af figur 1, forventer vi, at nedturen på arbejdsmarkedet fortsætter igennem hele 2010. Man kan håbe på en vending i 2011, men vi forventer det ikke med de vækstudsigter, der tegner sig i øjeblikket.

Arbejdsløshedsstigningen fordelt på a-kasser

Tabel 1 viser AEs opgørelse af arbejdsløsheden fordelt på a-kasser. På nær danske sundhedsorganisationer har samtlige a-kasser oplevet stigende arbejdsløshed siden bunden i juni 2008.

Målt i forhold til hvor mange der er forsikret i de forskellige a-kasser, er de værst ramte Træ-Industri-Byg, Byggefagenes a-kasse, Metalarbejdere samt 3F. I bunden hvor arbejdsløsheden er steget mindst, finder vi a-kasser, hvis medlemmer i høj grad arbejder i den offentlige sektor. Det gælder Lærere, Danske Sundhedsorganisationer, Børne- og Ungdomspædagoger, Socialpædagoger og, FOA, Lærere mfl.

Tabel 1. Arbejdsløshed på a-kasser, sæsonkorrigeret og sorteret efter stigning

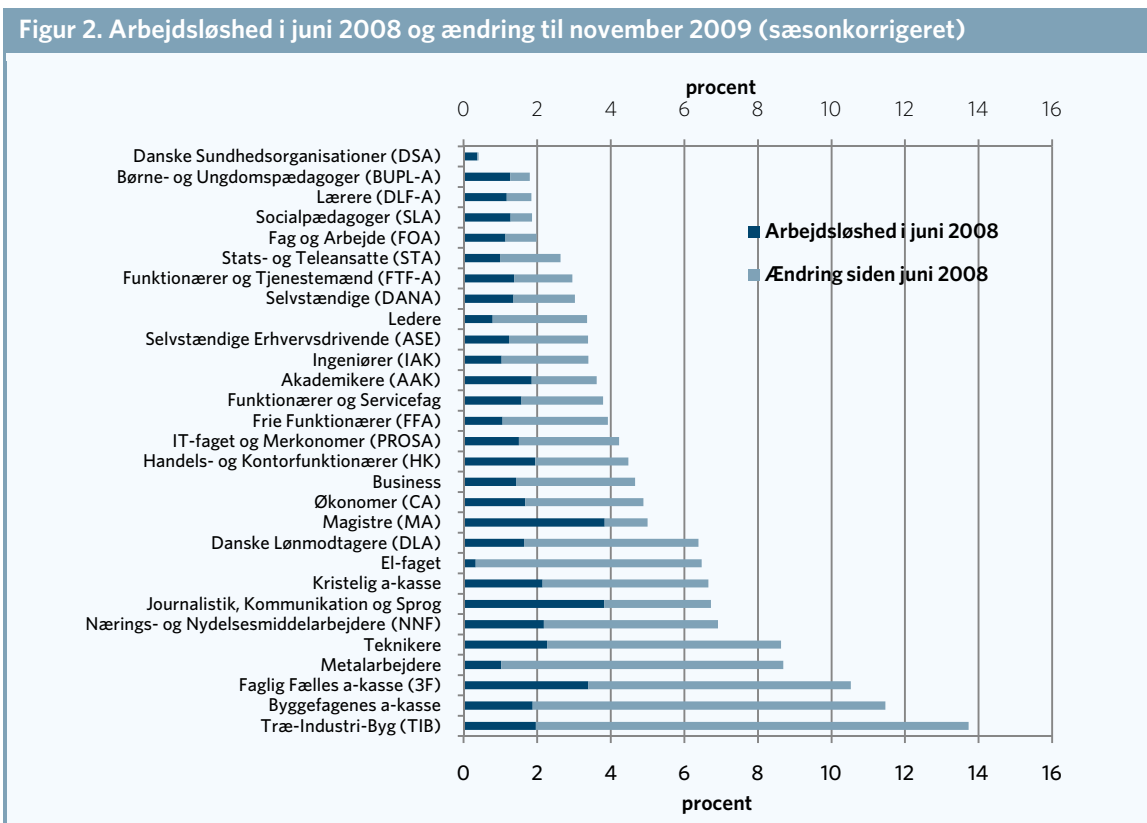
	Niveau, november 2009		Ændring juni 08 til november 2009	
	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken
Træ-Industri-Byg (TIB)	5,6	13,7	4,7	11,8
Byggefagenes a-kasse	1,9	11,5	1,6	9,6
Metalarbejdere	7,3	8,7	6,4	7,7
Faglig Fælles a-kasse (3F)	26,9	10,5	17,7	7,1
Teknikere	2,2	8,6	1,6	6,4
El-faget	1,4	6,5	1,3	6,1
Danske Lønmodtagere (DLA)	4,3	6,4	3,3	4,7
Nærings- og Nydelsesmiddelarbejdere (NNF)	1,5	6,9	1,0	4,7
Kristelig a-kasse	11,4	6,7	7,8	4,5
Business	1,2	4,7	0,9	3,2
Økonomer (CA)	1,6	4,9	1,1	3,2
Journalistik, Kommunikation og Sprog	1,4	6,7	0,6	2,9
Frie Funktionærer (FFA)	1,0	3,9	0,8	2,9
IT-faget og Merkonomer (PROSA)	0,5	4,2	0,3	2,7
Ledere	2,8	3,4	2,2	2,6
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	10,2	4,5	5,6	2,5
Ingeniører (IAK)	2,3	3,4	1,6	2,4
Funktionærer og Servicefag	0,7	3,8	0,4	2,2
Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE)	4,6	3,4	2,9	2,2
Akademikere (AAK)	2,8	3,6	1,4	1,8
Selvstændige (DANA)	1,1	3,0	0,6	1,7
Stats- og Teleansatte (STA)	0,8	2,6	0,5	1,6
Funktionærer og Tjenestemænd (FTF-A)	3,6	3,0	2,0	1,6
Magistre (MA)	2,6	5,0	0,7	1,2
Fag og Arbejde (FOA)	3,3	2,0	1,4	0,8
Lærere (DLF-A)	1,3	1,8	0,5	0,7
Socialpædagoger (SLA)	0,6	1,9	0,2	0,6
Børne- og Ungdomspædagoger (BUPL-A)	1,0	1,8	0,3	0,5
Danske Sundhedsorganisationer (DSA)	0,3	0,4	0,0	0,0

Anm.: De foreløbige data er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Måler vi i *antal* arbejdsløse, findes de største stigninger for 3F med ca. 17.700 flere fuldtidsledige, for Kristelig a-kasse med 7.800 flere fuldtidsledige, Metalarbejdere med 6.500 flere fuldtidsledige, HK med 5.500 flere fuldtidsledige og Træ-Industri-Byg (TIB) med 4.700 flere fuldtidsledige.

Som det fremgår af figur 2, har den økonomiske krise givet en markant større spredning i arbejdsløsheden på tværs af a-kasser. Figurens mørkeblå søjler viser arbejdsløsheden i juni 2008. De lyseblå søjler viser ændringen i arbejdsløsheden fra juni 2008 til november 2009, således at højden på de to søjler tilsammen danner arbejdsløshedsprocenten i november 2009.

Anm.: De foreløbige data er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

I juni 2008 havde Magistre og Journalistik, Kommunikation og Sprog de højeste arbejdsløshedsprocenter på 3,8 pct., mens vi i bunden fandt Danske Sundhedsorganisationer og El-faget med under ½ pct. arbejdsløshed.

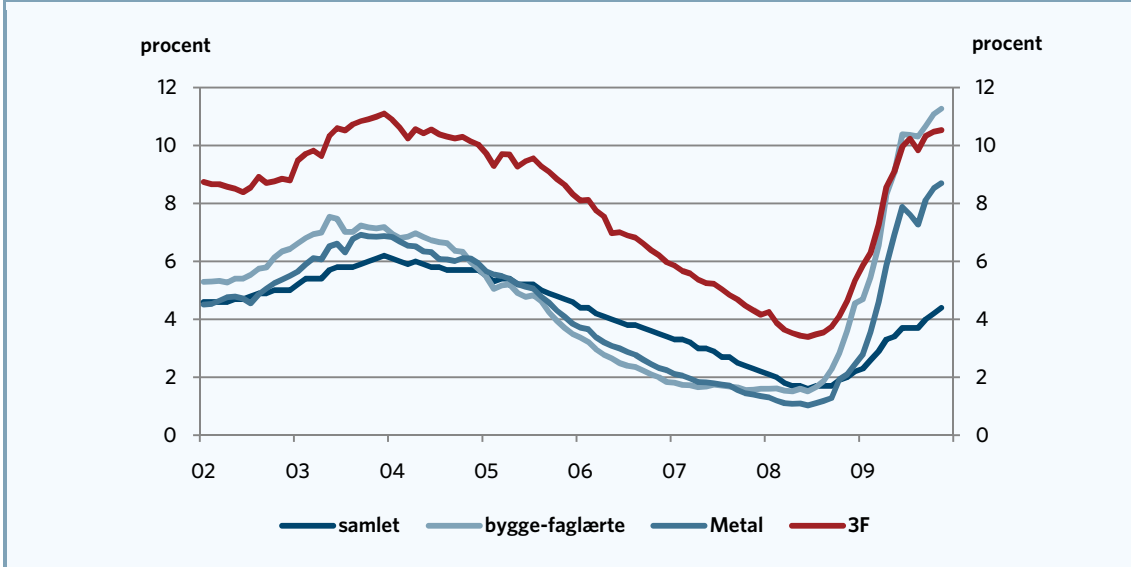
I november måned 2009 finder vi den højeste arbejdsløshed hos Træ-Industri-Byg med 13,7 pct., byggefagene med 11,5 pct. og 3F med 10,5 pct.

I bunden har vi i november måned 2009 stadig Danske Sundhedsorganisationer (DSA) med ½ pct. arbejdsløshed og Lærere, Socialpædagoger, Børne- og Ungdomspædagoger samt Fag og Arbejde, hvor arbejdsløsheden ligger på eller lige under 2 pct.

Der er altså blevet en markant større afstand mellem top og bund. Udviklingen vidner om, at det er byggeriet og industrien samt de ufaglærte, der har været hårdest ramt af den økonomiske krise, mens

a-kasserne rettet mod den offentlige sektor kun er berørt i mindre grad. Når det er sagt, så ses der en lille tendens til afbøjning i ledigheden for de værst ramte a-kasser. Det viser figur 3. For de værst ramte a-kasser forklarer ledighedsudviklingen det sidste halve år kun en mindre del af den samlede stigning siden bunden sammenholdt med de fleste andre a-kasser.

Figur 3. Arbejdsløshedsudvikling for de værst ramte a-kasser

Anm.: De foreløbige data er korrigeret iht. forskellen mellem foreløbige og endelige data i måneden året før.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Det er først og fremmest mændene, der rammes af ledighed

Tabel 2 viser, at den stigende arbejdsløshed under den økonomiske krise har ramt mændene hårdest. Af den samlede stigning i arbejdsløsheden fra bunden sidste år til juli 2009 på i alt 77.000 fuldtidspersoner forklarer mændene knap 70 pct. svarende til 53.700 fuldtidspersoner, mens kvindernes arbejdsløshed er steget med knap 23.300 fuldtidspersoner. I november 2009 var der godt 75.500 arbejdsløse mænd (5,2 pct. af den mandlige arbejdsstyrke), mens der var godt 47.000 arbejdsløse kvinder (3,5 pct. af den kvindelige arbejdsstyrke). Det viser tabel 2.

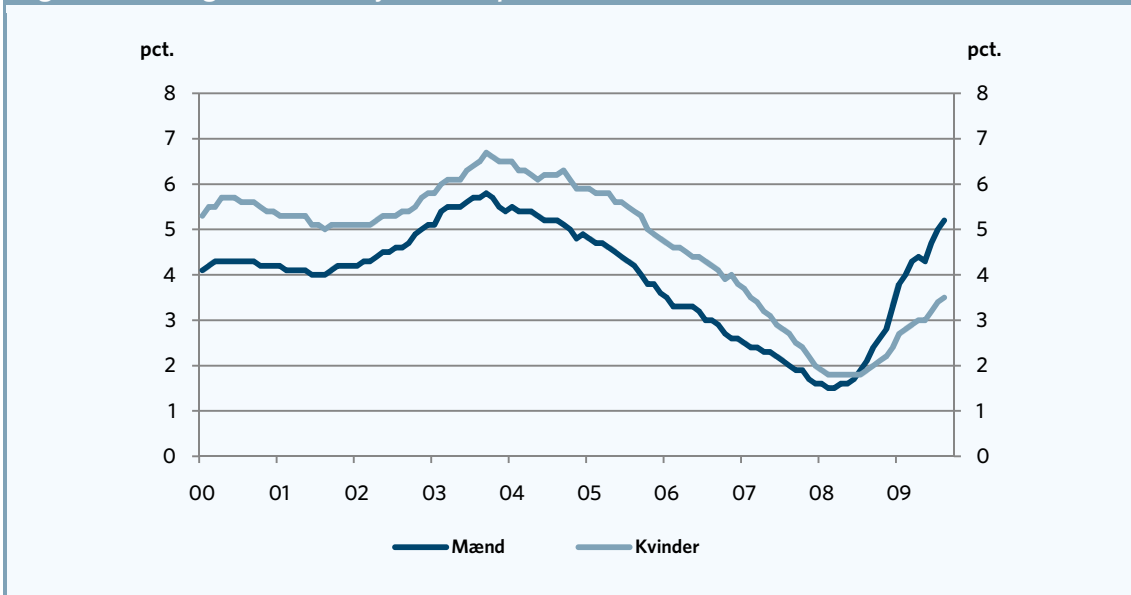
Tabel 2. Arbejdsløshed fordelt på køn, sæsonkorrigeret

	Niveau, november 2009		Ændring juni 08 til november 2009	
	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken
I alt	122,7	4,4	76,9	2,8
Mænd	75,6	5,2	53,6	3,7
Kvinder	47,1	3,5	23,3	1,7

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Ser man tilbage i historien, er det ret usædvanligt, at mændenes arbejdsløshed ligger højere end kvindernes. Figur 4 viser en sammenhængende opgørelse af mændenes og kvindernes arbejdsløshedsprocenter tilbage i tid. Vi har ikke sammenhængende arbejdsløshedstal på måneder længere tilbage end 2000. Ser man på de årlige opgørelser fra den registerbaserede arbejdsstyrke statistik (RAS), er det kun i starten af 1980'erne, vi har registreret en lavere arbejdsløshedsprocent for kvinderne end mændene.

Figur 4. Mænd og kvinders arbejdsløshedsprocent 2000-2009

Anm: Arbejdsløsheden ifølge den nyeste definition findes kun tilbage til april 2000.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Arbejdsløshedsstigningen fordelt på alder - er de unge hårdest ramt?

Tabel 3 viser udviklingen i arbejdsløshed fordelt på aldersgrupper. Målt i antal er arbejdsløsheden steget mest for de 40-49-årige og de 30-39-årige. Imidlertid er aldersintervallerne ikke lige store, ligesom generationerne ikke er lige store.

Måler vi arbejdsløshedsstigningen i forhold størrelsen på arbejdsstyrken, ser man de største stigninger for de 25-29-årige. Her er arbejdsløshedsprocenten steget 3,1 pct.enheder, så der i november 2009 er næsten 5,5 procent registrerede arbejdsløse unge mellem 25 og 29 år. Forskellen mellem aldersgruppernes arbejdsløshedsstigninger er dog blevet indsnævret noget de senere måneder.

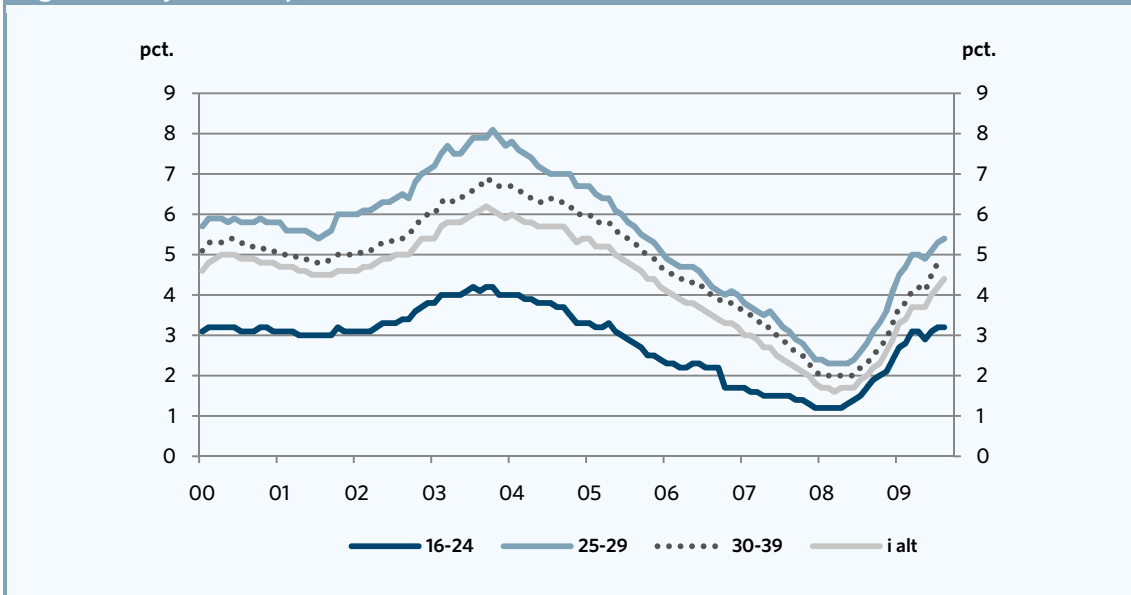
Tabel 3. Arbejdsløshed fordelt på alder (sæsonkorrigeret)

	Niveau, november 2009		Ændring juni 08 til november 2009	
	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken
I alt	122,7	4,4	76,9	2,8
16-24 år	12,9	3,2	8,2	2,0
25-29 år	14,4	5,4	8,3	3,1
30-39 år	32,9	4,9	19,9	2,9
40-49 år	31,7	4,5	21,4	3,0
50-59 år	26,8	4,5	16,9	2,9
60-64 år	4,0	2,5	2,3	1,4

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

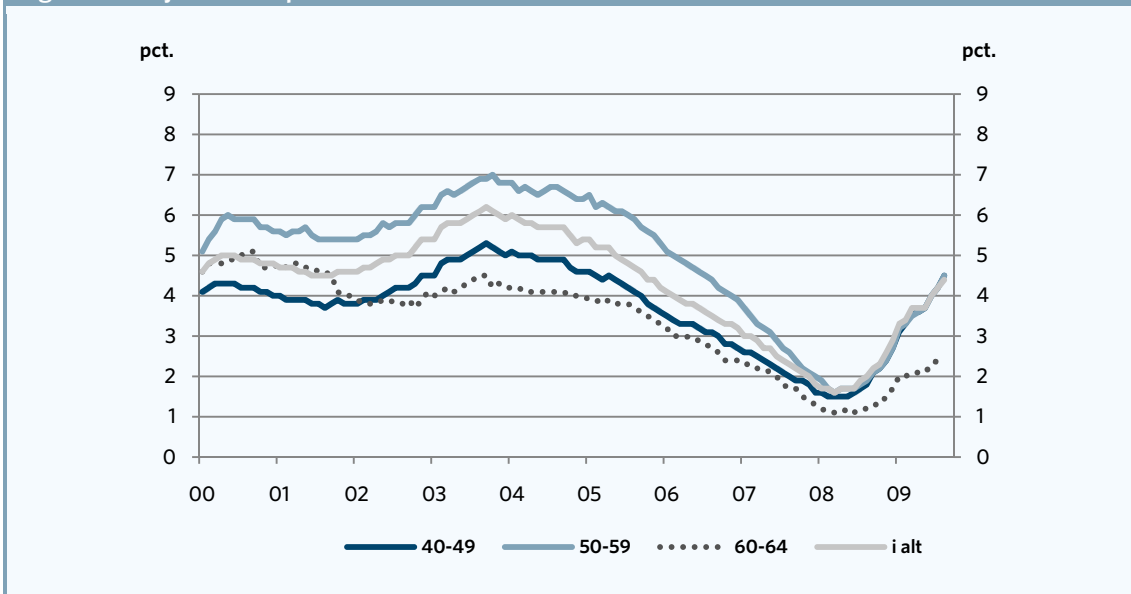
Som det også fremgår af tabel 3, har de 60-64-årige i november 2009 den laveste arbejdsløshedsprocent (2,5 pct.) efterfulgt af de 16-24-årige (3,2 pct.). Figur 5 og 6 viser, at alle aldersgrupper er blevet ramt af den stigende arbejdsløshed det seneste år.

Figur 5. Arbejdsløshedsprocent efter alder 16-39 år

Anm.: Det skal bemærkes, at tallene ikke tager højde for aktivering af de arbejdsløse. Fx bliver de unge aktiveret langt hurtigere end de ældre, hvilket vil reducere deres arbejdsløshedsprocent. Ændrede aktiveringsregler og andre forhold kan således påvirke såvel niveau som udvikling.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Figur 6. Arbejdsløshedsprocent efter alder 40-64 år

Anm.: Det skal bemærkes, at tallene ikke tager højde for aktivering af de arbejdsløse. For eksempel bliver de unge aktiveret langt hurtigere end de ældre, hvilket vil reducere deres arbejdsløshedsprocent. Ændrede aktiveringsregler og andre forhold kan således påvirke såvel niveau som udvikling.
 Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Som det fremgår af figur 5 og 6 har der været en lille tendens til afbøjning i de unges arbejdsløshed de seneste måneder. De officielle tal undervurderer dog efter alt at dømme arbejdsløsheden for de unge. Dels fordi der gælder andre og skrappe aktiveringsregler for de helt unge, og da aktiverede ikke tæller med i den officielle ledighed, vil flere unge aktiverede holde arbejdsløshedstallet nede. Men samtidig er der en større skjult ledighed, fordi mange unge enten ikke er medlem af en a-kasse, ikke har ret til kontanthjælp, eller fordi de bliver forsørgede af familien. Det er således kun arbejdsmarkedsparate ledige, der får enten kontanthjælp eller dagpenge, som optræder i de officielle ledighedstal.

Arbejdsløshedsstigningen geografisk fordelt - jyderne stadig hårdest ramt

Tabel 4 viser udviklingen i arbejdsløshed fordelt på landsdele. Som det fremgår, har alle landsdele oplevet stigende arbejdsløshed.

Tabel 4. Arbejdsløshed fordelt på landsdele (sæsonkorrigeret)				
	Niveau, november 2009		Ændring juni 08 til november 2009	
	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken	1.000 Fuldtidspersoner	Pct. af arbejdsstyrken
I alt	122,7	4,4	76,9	2,8
Vestjylland	9,9	4,5	7,7	3,5
Sydjylland	15,1	4,2	11,2	3,1
Nordjylland	14,6	5,0	8,7	3,0
Fyn	10,6	4,5	6,5	2,7
Østjylland	17,0	4,0	11,2	2,6
Vest- og Sydsjælland	12,2	4,2	7,4	2,5
København by	19,0	5,2	8,7	2,4
Bornholm	1,1	5,8	0,4	2,2
Københavns omegn	9,2	3,6	5,3	2,1
Østsjælland	4,0	3,3	2,5	2,0
Nordsjælland	6,6	3,0	4,0	1,8

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Jylland har været hårdest ramt af den økonomiske krise. Vestjylland har oplevet den største stigning i arbejdsløsheden på 3,5 pct.enheder, når vi måler i forhold til størrelsen på arbejdsstyrken. Dernæst kommer Sydjylland med 3,1 pct.enheder og Nordjylland med 3,0 pct.enheder.

De mindste stigninger i arbejdsløshedsprocenten finder vi i Nordsjælland med 1,8 pct.enheder, Østsjælland med 2,0 pct.enheder og Københavns omegn med 2,1 pct.enhed.

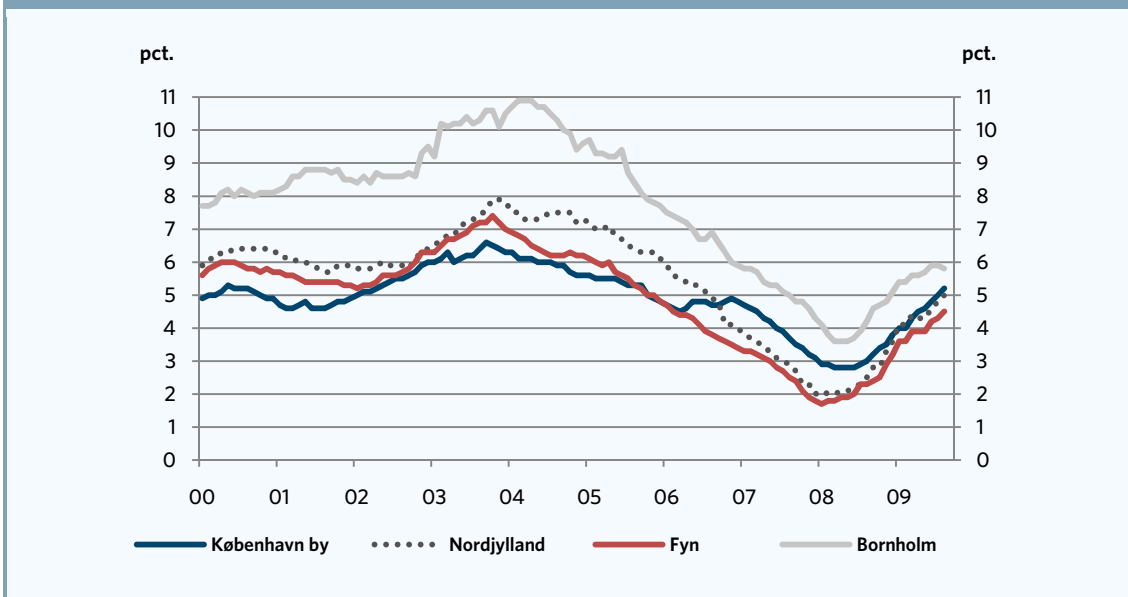
Udviklingen har ikke rykket i rækkefølgen over de landsdele, der har højst arbejdsløshed. Det er stadig Bornholm (5,8 pct.), København by (5,2 pct.) og Nordjylland (5 pct.), der har de højeste arbejdsløshedsrater. Til gengæld er der ændret en del i bunden. Hvor det i juni 2008 måned var Vestjylland og Sydjylland, der havde de mindste arbejdsløshedsprocenter, så ligger disse landsdele nu i den øvre del af feltet.

I bunden med den laveste arbejdsløshed finder vi Nordsjælland (3 pct.), Østsjælland (3,3 pct.) og Københavns Omegn (3,6 pct.). Det er også disse landsdele, hvor arbejdsløsheden er steget mindst.

Ser man den allerseneste udvikling, er der en tendens til opbremsning i Vestjylland og endda et lille fald på Bornholm, men ellers peger pilen generelt stadig opad.

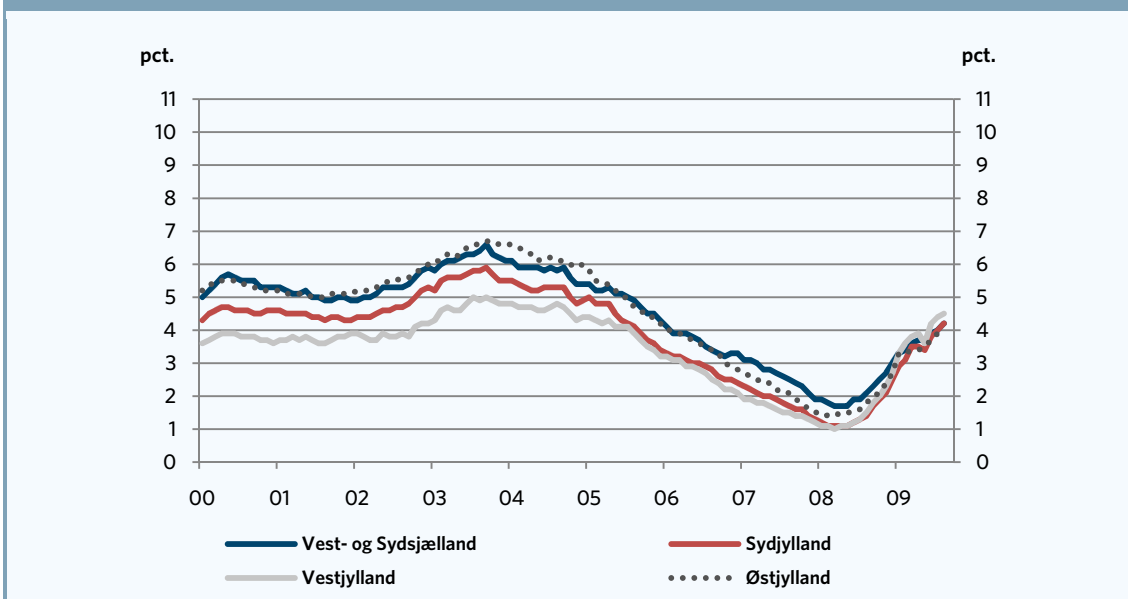
Figur 7-9 viser arbejdsløsheden og udviklingen i arbejdsløsheden for alle landsdele.

Figur 7. Arbejdsløshed landsdele 1

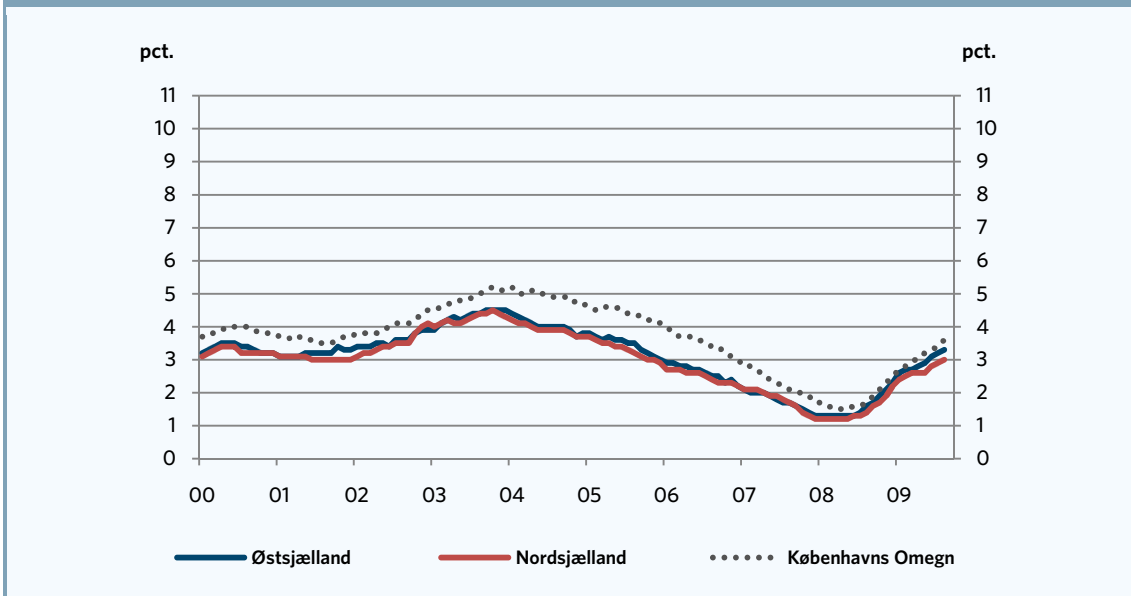
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Figur 8. Arbejdsløshed landsdele 2

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Figur 9. Arbejdsløshed landsdele 3

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.